

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIATA I. C. BRĂTIANU 4. — TELEFON 2-52

Pótérettségire jelentkezünk

SZENZÁCIÓS MEGALLAPODÁS KÉSZÜL Olaszország és Jugoszlávia között, — a londoni New Chronicle. Ezért el is marad egyelőre Barthou római látogatása. Azt nem árulja el, hogy mi lesz a szenzáció. Csüggedt fásultságunk nem vágyik szenzációkra. Mi megelégszünk a csendes mindennapi békekességgel. És valahogy nem nagyon bízunk az ilyen előre bejelentett szenzációkban.

HITLER KERESI A GENFBE VALÓ SZSZATERES UTJÁT. A párisi Oeuvre jelentése szerint Hitler német birodalmi vezér négy bizalmas megbíztotta Genfben. Küldetésük célja, hogy Szovjetországnak a Népszövetségbe való belépését előállítsa új helyzetet tanulmányozzák és egyben megvizsgálják Németországnak a Népszövetségbe való esetleges visszatérésének lehetőségeit. Ez a tapogatózás egyelőre nem hivatalos, hanem csak magánúton történik.

OPTIMISTA BÉKETERVEK. Herriot francia miniszterelnök egy Lyonban tartott négyülésen kijelentette, hogy a béke legbiztosabb záloga a jóviszonynak az egyes nemzetek közötti kimélyítése. Igazán, de a gyakorlatban a szövetségek csak kimélyítik — a szakadékokat. Yamamoto japán ellentengernagy kijelentette, hogy hazája felmondotta a flottaegyezményt, mert az a fegyverkezést segíti elő. A béke biztosítása csak a leszereléssel érhető el. Valószínűleg ezért költenek az államok billiórdokat fegyverkezésre. Japán is.

A HABSBERGOKÉRT LELKESEDŐ BÉCSI LEGITIMISTÁK tegnap gyűlést tartottak, amelyen követelték a restaurációt. A gyűlésen Hohenberg Miksa, Ferenc Ferdinánd fia elnökelt, akinek minden oka megvan a lelkesedésre, hiszen annak idején nem fogadták be a Habsburg-familiába. A gyűlésen az egyik szónok bejelentette még azt is, hogy az osztrák kormány tárgyalásokat kezdett a Habsburg-vagyon visszaadásáról. Hangsúlyozták az egyes felszólalók, hogy Ausztria nem mondott le a Habsburg-restaurációról, amit különben nemrég Genfben az osztrák külügyminiszter is bejelentett.

A NÉPAKARAT SZABADSÁGA. A gög kormány hetek óta tárgyal az ellenzéki csoportokkal, hogy a jelenlegi köztársasági elnök újraválasztását biztosítsa. Mivel a tárgyalások nem vezettek eredményre, a kormány elhatározta, hogy feloszlatta a parlamentet és felfüggeszti az alkotmányt. Ezt követik Görögországban alkotmányos szabadságnak.

NEM SZABAD A VÁROSI HÁZTELKEZET ELCSERÉLNI. Annak idején nagy felháborodást keltett, hogy a város ideiglenes bizottsága egy csomó háztelkeserét határozott el, amelyeknél a külterkeken fekvő háztelkek helyett a város belső részeiben kapnak volna parcellákat. Így többek között elhatározta az ideiglenes bizottság azt is, hogy a Carmen Sylva leányliceummal szemben is több telket ad cserébe. Mint értesülünk, a belügyminiszterium ezt a telekeserét nem hagyta jóvá. A Carmen Sylva leányliceummal szemben fekvő terület ugyanis már részére van fentartva és a miniszterium nem engedti azt rendelkezési céljától elvonni.

Az őszi érettségi vizsgákon felmerülő kérdések, melyeket a jelöltekhez intézünk, sokszor nevetésre ingerelnék az embert, ha az eredmény nem volna olyan döbbenetesen szomorú. Csak néhány ilyen furcsaságot kötöttünk csokorba tegnap, de ez izelítőt ad abból a rendszerből, amely szerint az érettség megállapítása történik. Mert kérdezzük például vitéz Fodor Iosif oradeai (nagyváradi) tanár urat, hogy — minden egyébtől eltekintve — helyesnek tartja-e tisztára pedagógiai szempontból olyan kérdést intézni a rettegő szegény maturan-dushoz, aki, vagy talán éppen azért mert, nem román, hogy mi volt az erdélyi románok elmagyarosításának oka? Helyesnek tartja-e ismét kizárólag pedagógiai szempontból, amikor látja, hogy a szegény kétszeresen kinpadra vont diák, értetlenül áll ezzel az első kérdéssel szemben, tovább firtatni azt és névelemzési keresztretjvényekben kéjelegni? Mert kérdezzük tőle, hogy érettségi tétel-e nemcsak a szerinte elmagyarosított románokról, hanem tovább menve elmagyarosított román nevekről is beszélni? És előadást tartani arról, hogy miként kényszerültek a románok vallásukat elhagyni, ha érvényesülni akartak? Mit csináljon az a szegény diák ezekkel a kérdésekkel, amelyek kívül esnek az iskolai tananyagban? És mit csináljon a tanárral, akivel szemben helyzeti adottságánál fogva is tehetetlen? Vajjon nem visszaélés-e ez azzal a hivatalos hatalommal, melyet a közoktatásügyi miniszter bizonyára nem ilyen intencióktól vezéreltetve néhány napra reáruházott? Mert, ha az egyik vizsgáztató úgy találja, hogy irodalmi kérdés, amikor a jelöltet a francia építészeti stílusról faggatja, ez lehet tévedés, ez lehet alkalmatlan helyen való fitogtatása olyan ismeretnek, amelyről azt sem tudjuk, hogy a kérdező maga tényleg rendelkezik-e vele, mert a kérdés felvetése még nem jelenti annak feltétlen ismeretét, de a történelemmel kapcsolatban faji, felekezeti, nemzetiségi és névelemzési kérdéseket feszegetni, nem minősíthető másnak, mint rosszindulatnak. Az a szerencsétlen diák, akit ennek a lelki tortúrának vetett alá Fodor oradeai (nagyváradi) tanár ur, többféle okból nem válaszolhatott. Nálunk nincs meg az a lelki feszélyezettség és ezért igyekezzünk megfelelni a tanár urnak úgy, hogy szavunkból, amelyet különböző körülmények szintén tompítanak, értsen.

Tanár ur, ön azt kérdezi, hogy mi volt az oka az erdélyi románok elmagyarosításának, kéri, hogy mondjunk tősgyökeres román neveket, melyek elmagyarosodtak. Az ön véleménye szerint a románok kényszerültek a római katolikus vallásra áttérni, mert csak így érvénye-

sültek. Engedje meg, hogy ne külön-külön válaszoljunk az egyes kérdésekre, hanem az egész kérdéskomplexumra egyben adhassuk meg a választ.

Tanár ur, előjáróban le kell szögeznünk, hogy mi magunk a nemzeti kisebbségek sorába tartozunk és talán nem egészen ildomos ilyen kérdéseket az érettséghez hozzánk intézni, amikor a kérdésben benne van az a felelet, melyet tőlünk jobb meggyőződésünk és tudásunk ellenére vár.

Tanár ur, mi az érettségi vizsgán kívül és túl megfelelünk önnek. Elsősorban meg kell vizsgálnunk a kérdést magát, hogy az megfelelő-e a tényeknek. Mert ugyebár, ha a kérdés maga ellenkezik a valósággal, akkor nem kaphat reá való feleletet sem. Nos tanár ur, mi most nem vitatkozunk önrel arról, hogy volt-e nemzetiségi elnyomatás Erdélyben vagy sem, ha volt, akkor az miben nyilvánult meg, tulságosan messze vezetne az is, ha elemeznünk akarnók, hogy mióta lehet egyáltalában szó nemzetiségi elnyomatásról, mert hiszen ön mint történelemtanár valószínűleg tisztában van a nemzet és nemzetiség közötti különbséggel és bizonyára tudja azt is, hogy a nemzet nem fedi a nemzetiséget, a nemzetiség fogalma sokkal később született meg, mint a nemzet fogalma és hallott talán a rendi államokról is, amelyek alkotmánya a mult század közepén omlott össze. Nem tételezzük fel önről ugyanis mint történelemtanár, hogy ne tudna különbséget tenni a minden nemzetiséget egyformán sújtó rendi elnyomatás és a legrosszabb esetben a mult század második felében megszülethetett nemzetiségi elnyomatás között.

Tanár ur, nem vitatjuk most az elnyomatás mérvét és milyenségét. Nem ez a kérdés és hogy magunknak nehezebbé tegyük a feleletet, elfogadjuk az ön feltevését: az erdélyi románok nemzetiségi elnyomatás alatt éltek. Ilyenformán ez ebben a mostani vonatkozásban nem képezi vita tárgyát közöttünk. A kérdés az, hogy ez az elnyomatás milyen eredményre vezetett? Ugyebár ez a tétel?

Tanár ur, ön szerint a románok Erdélyben az elnyomatás következtében elmagyarosodtak és elmagyarosították a tősgyökeres román neveket is. Ilyen szempontból vizsgálva a kérdést nem érdekelhet bennünket az elnyomatás mérvé, hanem csak annak elnemzetlenítő eredménye. Mert ez a kérdés, ugyebár? Nos, tanár ur, mi nem vesszük igénybe sem a parlamenti, sem a népgyűlési politika szótárát, hanem hideg és rideg tárgyilagossággal, mondjuk tudományos pontossággal, igyekezzünk megfelelni a kérdésre, amint az érettségi vizsgán illik is. Hiszen annak célja a tudás és nem a

politikai álláspont mérlegelése. Nemde, bár, tanár ur?

A statisztika az a tudomány, amely frázismentesen, érzelmi momentumok kikapcsolásával, száraz számadatokkal dolgozik. Ezen statisztika szerint 1900-ban a régi Magyarországi területén kerekben 2,799.000 román élt. Ez a szám 1910-ben 2,948.000 lélekre emelkedett. Abban az időben, amikor a nemzetiségi elnyomatás a nemzetiségi politikusok szerint a leg-erősebb volt. Ugyanilyen arányban emelkedett a többi nemzetiségi lélekszáma is, — kivéve a németeket és tótokat. Ennek magyarázata az, hogy ebben a két népben nem volt meg az a nemzeti öntudat, mint például a románokban vagy szerbekben és sokan közülök magyaroknak vallották magukat. Hogy anyanyelvük ennek az érzelmi közösségnek ellenére is megmaradt, annak legjobb bizonyítéka, hogy a husz év előtti ilyen magyarok közül kerültek ki a mai sváb és tót népevezérek. Amennyiben tanár urnak talán kétségei lennének, szolgálhatunk a neveknek egész garmadájjával. Ez azt jelenti, hogy míg a sváboknál és tótoknál tényleg mutatkozott egy ilyen érzelmi egyesülési folyamat, a románság megőrizte nemzeti különállását. Bizonyítéka ennek a lélekszám gyarapodása. Bizonyíték ez azonban arra is, hogy nem kényszerültek vallásukat elhagyni, mert különösen a románoknál és szerbeknél éppen az egyház volt az az erős bevehetetlen vár, amelyen minden nacionalizálási támadásnak hajótörést kellett szenvednie.

Ami az érvényesülés lehetőségét illeti, Maniura és Vaidára hivatkozunk. Ezek talán eléggé hiteles román források lesznek önnek is, tanár ur. Ők panaszolták, hogy a bucarestii semmitőszéknél ma sincsen annyi erdélyi román bíró, mint amennyi annak idején a budapesti kuriánál volt. Anélkül, hogy katolikusokká lettek volna. Ha végiglapoz egy régi katonai sematizmust, meg fog győződni, hogy például a vezérkarban milyen arányban voltak román nemzetiségű tisztek. A háboru alatt a hadügyminiszteriumban egyik legfontosabb osztály vezetője nem katolizált román volt. A budapesti miniszteriumokban, a bíróságnál, a közigazgatásban, állami tisztségekben ma is található nem katolikus románok. A szegedi táblának most nyugugalomba vonult elnöke szintén nem katolikus román volt. A háboru után! Ha megnézi, tanár ur, egy mai magyar bankjegyet, az aláírások mindennél ékeesebben beszélnek. Nézzon egy kissé körül Erdélyben és a Bánságban és igen nagy számban talál olyan magasrangú funkcionáriusokat, akiknek karrierje a régi Magyarországon indult. Vallásváltoztatás nélkül,

Vannak közöttük, akik ma is büszkén hordják a magyar nemességet igazoló címéres pecsétygyűrűt felvett magyar nevével együtt, de megmaradtak görög keleti románoknak és ma is román párok vezető tagjai.

Válasz ez arra is, tanár ur, hogy nem a név teszi a nemzetiséget és nem a névelmezés növeli a nemzet erejét. Amint-hogy az ellenkezője nem gyengíti. Meggyőződésünk például, hogy a magyar nemzetet nem gyengítette az a körülmény, hogy Szegeden nemrégiben utcát neveztek el egy a békében ott működött görög keleti román bíróról, akinek a fia a romániai politikai életben igen jeles szerepet játszik. És válasz talán arra is, hogy román neveket is elmagyarosítottak. Mert ön szerint, tanár ur, a Jósika és Majláth nevek tősgyökeres román ne-

vek, melyeket elmagyarosítottak. Zavarban vagyunk, tanár ur, mert nem tudjuk, hogy például az ön nevét hová osztályozzuk. De lehet, hogy bennünk van a hiba és Fodor is tősgyökeres román név, melyet a magyarok kisajátítottak. Azonban úgy látjuk, hogy ön ennek ellenére is patentot kaphatna a sovinizmusból. Nem a feleletekből állapítjuk azt meg, amelyeket kérdéseinkre adhatna, hanem a kérdésekből, melyeket az érettségi vizsgán a jelölteknek felad.

Azt hisszük időnk letelt, amely egy-egy érettségi feleletre jut és talán meg is feleltünk. Nem tudunk azonban szabadulni attól az érzéstől, hogy ön bukkott meg, Fodor Iosif tanár ur — kérdéseivel. Hogy fájalmát enyhítsük, elmondunk önnek egy Móricka viccet, amelyből

még egy ilyen érettségizető tanár is tanulhat, mint ön.

A kis Móricka rendkívül felvilágosodott fiúcska volt és a tanítónak minden kérdésére nagyon értelmes feleleteket adott. Amikor azután a tanító olyant is talált kérdezni, ami nem tartozott a tanrend keretébe, Móricka így szólt:

— Tanító bácsi én azt is tudom, de ez igazán nem az elemi negyedik osztályába való kérdés.

Az érettségi vizsgák döbbenetes eredményét ugyan nem tudjuk ilyen viccesen felfogni, de van ennek a régi élcnak egy igen komoly magja. Ha egy kicsit gondolkozik, tanár ur is rá fog jönni. Amennyiben feleletünk nem elégitette volna ki, hajlandó privátórákon a témát bővebben is kifejteni önnek

Vuchetich Endre dr.

Barna Könyvben számol be az osztrák kormány a júliusi puccs előzményeiről és a németországi nemzeti szocialisták veszedelmes beavatkozásáról

Bécsben tegnap jelent meg az osztrák kormány Barna Könyve és ebben hivatalos vizsgálat alapján ismerteti mindazokat az adatokat, amelyek a júliusi nemzeti szocialista forradalomról vonatkoznak. A könyv két részre terjed. Az első részletesen ismerteti az osztrák nemzeti szocialista mozgalom fejlődését és megállapítja, hogy

németországi segítség nélkül ez a mozgalom sohasem vállhatott volna olyan nagyarányúvá, hogy veszedelmet jelentsen a közre.

A könyv második része időrendi sorban elbeszéli a július huszonötödiki puccs történetét és annak következményeit. Elmondja Dollfuss halálának lefolyását is és megemlíti, hogy Dollfuss halála előtt arra kérte Fey alkancellárt, hogy gondoskodjék a gyermekeiről, ha pedig ezt nem lesz módjában megtenni, úgy kérje meg erre Mussolinit.

A bécsi közbiztonsági rendőrség letartóztatta Sonnleitner Ferenc magasrangú rendőrtisztviselőt. Sonnleitner a kancellári hivatalban teljesített szolgálatot és a külügyi chiffre-osztály főnöke volt.

Ezt az állását arra használta fel, hogy Németország javára kémkedjék.

Elsősorban a nemzeti szocialisták ügyével kapcsolatos dolgokról értesítette a német kormányt. Összeköttetésben állott azonban a német sajtószolgálattal is és így érthető, hogy bizalmas intézkedések, amelyeket az osztrák kormány a nemzeti szocialisták ellen tervezett, még életbe léptetésük előtt megjelentek berlini lapokban. A Sonnleitner lakásán tartott házkutatás során számos kompromittáló iratot találtak és megtalálták több személyiségnek a nevét is. Ezek valamennyien összeköttetésben állottak Sonnleitnerrel. A vizsgálat azt is kiderítette, hogy Sonnleitner szolgálataitért havonta ötezer schillinget kapott. Sonnleitner Ferencen kívül letartóztatták a feleségét, valamint két hivatalnoktársát is.

Valamennyien statáriális bíróság elé kerülnek, amely hazaárulás miatt ítélkezik felettük.

A felsőausztriai Seegraben községben a csendőrség egy titkos fegyverraktárra bukkant, amelyben három gépfegyvert, hetvennyolc puskát és nyolcezer darab töltényt talált. A csendőrség azt hiszi,

hogy ezeket a fegyvereket Ausztriából való elmenekülésük előtt osztrák nemzeti szocialisták rejtették el.

A leobeni katonai bíróság néhány nap előtt életfogytiglani súlyos börtönrre ítélte Frankhauser Reinhold nemzeti szocialistát. Frankhauser Reinholdot tegnap szállították a fogházba és ezt az

alkalmat felhasználta arra, hogy megszökjék örétől.

Kiugrott a robogó vonatról és csakhamar eltűnt.

Az ör utána ugrott, de olyan szerencsétlenül esett a földre, hogy súlyos sérüléseket szenvedett. Ezalatt Frankhausernek sikerült elmenekülnie.

Tömeges kikeresztelkedéssel védekeznek a szülők a névelmezés ellen

Ezen a cím alatt a következőket írja a Keleti Ujság: A névelmezési járvány változatlan erővel dühöng tovább. Nemrégiben hirt adtnak arról, hogy a közoktatásügyi minisztérium leiratot küldött több kisebbségi iskolához és névszerint jelölte meg a tanulókat, akiknek harmadiziglen visszamenőleg okirattal kell bizonyítaniok, hogy magyar származásúak. Amíg az érdeklét szülők kétségbeesetten próbálták bebizonyítani, hogy elődeik magyarok voltak, azalatt ugyanilyen kétségbeesett küzdelmet vittak egy másik könyörtelemmel rendelésben a görög katolikus szülők. Eszerint mindazok a tanulók, akiknek vagy

az apja vagy az anyja görög katolikus vallású volt, de ők maguk katolikus, református, vagy unitárius vallásúak, kötelesek állami iskolába járni. Hiába védekeznek a görög katolikus szülők azzal, hogy ő mielőtt másvallásúval házasságot kötött, reverzálist adott, nem volt kimélet. Ez aztán erélyes és meggondolkozató lépésre indította az érdekelteket. Mivel Kolozsváron elég sok szülő van hasonló helyzetben, tömegesen — kikeresztelkedtek. Így aztán megtört rajtuk a rendeletek gyilkos ereje. Ez a lépés nagy feltűnést keltett egy román, mint magyar körökben.

Folyékonyan és tiszta román nyelven vizsgáztak a városi villamos vasut kisebbségi kalauzjai és kocsivezetői

Villamoskalauzok és villamos kocsivezetők rajokban siettek föl tegnap délután a prefektúra emeletére. Azt hihette volna a szemlélő, hogy a villamos vasutasok kongresszusa folyik odafent, pedig csak román nyelvvizsgára siettek a városi villamosvasut kisebbségi alkalmazottai. Családapák, akik husz-huszonöt-harminc esztendő óta állanak a villamos szolgálatában, egyszerre kisdiajokká váltak, akik drukkolnak, vajjon tudnak-e majd a kérdésekre válaszolni. Két ízben valamennyien vizsgáztak már a román nyelvből, egyszer 1921-ben és másodszer 1924-ben. Mindkét esetben megfelelték és erről bizonyítványt is kaptak. Most harmadszor is vizsgára rendelték őket. Turnusokban vizsgáznak úgy, hogy ezért a szolgálatban ne legyen fennakadás.

A kalauzok és kocsivezetők egyszerű, világos és leginkább szakmájukba vágó kérdéseket kaptak. Az egyik kalauztól azt kérdezték, hogy miként viselkedik a villamoson. A válasz így szólt:

— Amikor a kocsit a megállóhelyen áll, fi-

gyelem, hogy mindenki fölszálljon, aki a kocsira várt. Mikor a felszállás véget ért, jelt adok az indulásra. Aztán sorra felszólítom az ujonnan felszállott utasokat, hogy váltásuk meg jegyeiket. Mindenkinek olyan jegyet adok, aminőt kér.

Folyékonyan és tiszta román nyelven mondta el ezt a magyar anyanyelvű kalauz. Egy másiktól azt kérdezték, hogy a strandtól hogyan lehet eljutni az erzsébetvárosi templomig. A villamoskocsik vezetőitől szintén szakmájukba vágó dolgokat kérdezték. Az egyiknél például arra voltak kíváncsiak, hogy mit csinálna, ha valami baleset történnék. Attól függ — volt a válasz, — hogy milyen baleset. Mást kell tennem gázolásnál és mást összeütkezésnél. Legfőképpen pedig arra törekszem, hogy semmiféle baleset ne történjék.

A villamos vasut kisebbségi alkalmazottai, akik állandóan érintkeznek a közönséggel, meglepő készséget tanúsítottak a vizsgán a román nyelven. Valamennyien bizakodva hagyták el a vizsgatermet.

A magyar leányok az anya- és csecsemővédelem szolgálatában

A Magyar Nőegylet leánytagozata mint a múltban, úgy ebben az évben is előadássorozatot rendez a Magyar Házban levő helyiségében. Az ideai előadássorozatot a magyar leányok teljesen az anya- és csecsemővédelem szolgálatába állítják. Az előadások első része foglalkozik az emberrel általában, a vábbá a nő higiénájával, az anyasággal, a második rész az egészséges gyermekkel és annak ápolásával, a beteg gyermekkel és annak ápolásával, a harmadik rész pedig pedagógiai előadásokból fog állani, melyeknek megtartására egyik kitűnő gyógypedagógus sikerült megnyerni. Külön értéket ad a gyermekgondozásról szóló tanításoknak a a körülmény, hogy a gyakorlati részt a gyermekórházban hat heti gyakorlat által sajátíthatják el az érdeklődők, mely idő letele után Corcan Pál dr. igazgató főorvos bizonyítványt állít ki minden egyes hölgy számára a gyermekápolás elsajátításáról. Az első három előadást október 5-én pénteken, este 7 órai kezdettel: A női szerevről általában, a második előadást e h 12-én: A nő higiénája, a harmadik pedig hó 19-én: Előkészület az anyaságra címetartja meg egy helybeli orvosnő. A leánytagozat kéri az érdeklődőket, hogy ezen az ingyenes tanfolyamon minél nagyobb számban vegyenek részt.

Kiméretlen uszítás Amerikában Japán ellen

Washingtonban tegnap Mitchell tábornok, az amerikai légi haderő főparancsnoka, a léghajózási társaság kongresszusán nagy, feltűnésteltető beszédet mondott. Hangsúlyozta, hogy Amerika legnagyobb ellensége Japán és ezért szükséges, hogy olyan óriási repülőgépeket építsen Amerika, amelyek két nap alatt egész Japánt el lehet szállítani. Ezeknek a repülőgépeknek olyanoknak kell lenniök, hogy nyolcezer mérföldet leszállás nélkül könnyedén megtehessenek. Kijelentette, hogy megnyugszik addig, amíg Amerika nem építven olyan légi rajt, amelyek óriási repülőgépekből állanak.

Mitchel tábornok feltűnésteltető beszéde diplomáciai konfliktusra vezet. Tokiói jelentés szerint a japán kormány e határozta, hogy Washingtoni követe által tiltakozik az ilyen beszédek ellen. Japán kormány megállapítja, hogy olyan kijelentések, amelyeket Mitchell tábornok tett, veszélyeztetik a két nemzet között a megértést. Az ilyen kijelentés éppenséggel nem megnyugtató. Ne lehet beszélni arról, hogy Amerika t madó légi flottát szervez, amikor min két részen a békéről beszélnek.

Tokiói jelentés szerint Japánban meg is adták a választ Mitchell felszólítására. Közel félmillió példányban röirat jelent meg, amely rámutat Amerikára és Szovjetország fegyverkezésére és felszólítja a japán kormányt, hogy tervezett ezer darab repülőgép helyére háromszázat építsen. Azt hiszik, hogy a röipratot a hadügyminiszter sugmazta, sőt nincsen kizárva az sem, hogy egyes részeit maga a hadügyminiszter írta.

Az új spanyol kormány. Alcalá Zmora spanyol köztársasági elnök az új spanyol kormány megalakításával Leroux volt miniszterelnököt biztalmáki a megbízást elfogadta. Az új kormányt a parlament jelenlegi többsége radikális és a katolikus pártok fogják támogatni.

A kisebbségi ügyek intézője a kormányban

Pop Valér miniszter lesz, aki gátat vet Ghibu kiruccanásainak

Az új kormány a régi tagjaival folyó munkásságát ott, ahol a rövid váltó kitérőrekkor abbahagyta. Nem változott semmi, minthogy egy tárca gazdát érvelt, aki már előbb lemondott és helyét is betöltötték ugyanugy, mint most. A pártokban csodálkoznak és találják, miért volt szükség az összkormány lemondására, amikor ezt Tatarescu lemondás nélkül is elérhette volna, el is érte? Titulescu lemondása nem volt ok erre, máskor is és másutt is fordult már, hogy egy szakminiszter lemondott anélkül, hogy maga után hagyta volna az összkormány lemondását. Titulescu lemondása is rejtély. A tényeken túl azonban tény, hogy a liberális kormány újra megalakult és mint Tatarescu a külföldi újságírók tették tegnap délből kijelentette, folytatási programjának a megvalósítását. Minden rendben lenne, csak Titulescu vezető szerepét borítja még homály. A gondolt külügyminiszter kijelentette, hogy két feltétel mellett hajlandó továbbra is vállalni Románia külügyi képviselését. Az egyik az, hogy a külpolitikát teljesen önállóan és a kormánynak való felelősség nélkül intézhesse, a másik pedig az, hogy követeket csak az előterjesztésére lehet ki nevezni,

mert ő maga akarja megválasztani munkatársait, akikkel együtt dolgozik. Ez arra vezethető vissza, hogy a miniszterek állítólag szemrehányásokat tettek neki, hogy miért utasította vissza Barthelemy felajánlását az Ausztria függetlenségét garantáló nyilatkozathoz való utalozásra. Ennek tulajdonítják azt is, hogy Tatarescu a tegnapi sajtófogadáson rendkívül meleg hangon emlékezett meg a francia szövetségről. Kihangsúlyozta a kisántant törhetetlen egységét, majd emelt hangon azt mondta, hogy

Románia minden körülmények között a legszorosabban együttműködik Franciaországgal, amelyhez az országot a mult tradíciói és a jövővélekedés érdekei fűzik.

Amel akarta kibékíteni Barthout és választ adni azoknak, akik Jugoszláviának Franciaországtól való eltávolítását követelték, akartak levonni Románia új külpolitikai orientációjára. Ez van összefüggésben az a félhivatalos curestii jelentés is, hogy Tatarescu tegnap délután hosszasan tanácskozott Bormesson bucarestii francia követtel.

Beszélt a miniszterelnök arról is, hogy Titulescu elvből már megállapodott a lemondott külügyminiszter megérte, hogy a napokban Svájcából a fővárosba érkezik.

Ma tehát újra visszaküldik Titulescu szalonkocsiját, amely kedden este üresen futott be a bucarestii északi pályaudvarra,

ahol a kocsiban csak a Titulescu mellé ült A v r a m o v i c i komizárus érkezett. A szalonkocsit Titulescu azért küldte vissza, hogy ezzel is tüntessen a szavonhatatlan lemondási szándékáról. Azóta azonban változott a helyzet. — mondja a félhivatalos jelentés — mert a volt külügyminiszter a jövő hét

folyamán találkozik a miniszterelnökkel és akkor az összes differenciákat elintézi, Titulescu pedig újra vállalja a külügyi tárcát.

Az új alminiszterek különben tegnap már megjelentek hivatalukban és átvették ügyeik vezetését. Román Valér beiktatása alkalmával nagy beszédben kihangsúlyozta, hogy

az egyetlen egészséges politika a társadalmi harmonia biztosítása.

Az új munkaügyi államtitkár nem tagja a parlamentnek és ezért valamely Erdélyben megüresedő mandátumra jelölteti magát. Ami bennünket kisebbségeket különösebben érdekel az, hogy **Pop Valér a kisebbségi ügyek intézője a kormányban.**

Az ellenzék szerint a megoldás nem végleges

Az ellenzéki pártok természetesen szkeptikusan fogadják a kormánynak ilyen módon történt átalakítását és különösen a nemzeti parasztpártban hangoztatják, hogy

a mostani megoldás legfeljebb néhány hétre szól.

Véleményük szerint, amelyeket a lapjaik is visszatükröznek, a kormány újraalakulása csak a válság elodázását jelenti, de nem megoldását. Mihalache és

A parlament megnyitásának elhalasztása

Este érkezett jelentés szerint az új kormány tagjai tegnap délután első minisztertanácsra jöttek össze, amelyen Tatarescu miniszterelnök ismertette a politikai helyzetet és a kormány tagjainak felvilágosításokkal szolgált az események lefolyásáról. Majd bejelentette, hogy a kormány által kitűzött parlamenti program hosszabb előkészületeket igényel és ezért

kérni fogja az uralkodótól, hogy a parlament őszi ülészakánának megnyitását egy hónappal halasszák el.

Három csoportba osztotta a katonai ügyész a kommunista-per vádlottait a kiszabandó büntetés szempontjából, amely 2-10 évi börtön között váltakozik

A kommunista-per tegnap délelőtti tárgyalásán B u n d r a Andrei dr. katonai ügyész folytatta vádbeszédét és ráterít a vádirat jogi részére, majd jelentette, hogy a vádlottakat bűncselekményük súlyossága szerint három csoportba osztotta. Az első csoportba tartoznak azok, akik a kommunista központ végrehajtási szervei voltak és a pártmunkát előkészítették. Ebbe a csoportba a katonai ügyész tizenkilenc vádlottat sorolt, akikre a Marzescu-féle rendtörvény értelmében öttől tíz évig terjedő börtönbüntetést, 10.000—100.000 leig terjedő pénzbüntetést és a politikai jogok 3—10 évig való elvesztését hozta javaslatba. Würmbrandt ellen szintén ezen szakasz alkalmazását kérte. A második csoportba ismét tizenkilenc vádlottat sorolt, akikre mint az első csoportban szereplő vádlottak segítőitársaira ugyancsak súlyos büntetést kért. Ezekre szintén 5—10 évig terjedő szabadságvesztés, pénzbün-

Pop Valér mindenkor jóindulatot tanúsított a nemzetkisebbségekkel szemben és hogy a multban nem tudott eredményeket felmutatni, annak oka hatásköre hiányában birta magyarázatát. Remélhető, hogy a kormány ezuttal nemcsak címet ad neki, hanem jogkört is biztosít számára a kisebbségi ügyek intézésére. Értesülésünk szerint

egyik legelső teendője Ghibu Onisifor iskolalátogatásainak befejezése lesz.

Pop volt az, aki külön könyvből leplezte le Ghibu szerepét a kormánydátum körül. J a m a n d i továbbra is a miniszterelnökségen fog dolgozni. Ő egyik markáns képviselője a liberális ifjúsági csoportnak.

Vaida Dobrestiben tárgyaltak a helyzetéről, A v e r e s c u pedig a jövő héten Jasiban fejté ki véleményét népgyűlésen. A nemzeti parasztpárt lapjai kiemelik R a d u l e s c u Savel külügyi államtitkár nyilatkozatát, amely szerint, mikor megkérdezték, mi az oka Titulescu lemondásának, kijelentette, hogy Maniunak volt igaza és felfogását a mostani események is igazolják. Ebből arra következtetnek, hogy a liberálisok után újra Maniu-kormány következik.

Nagyon sok szer van aranyér ellen

A helyes megválasztás igen nehéz, holott az eredmény szempontjából ez a legfontosabb. Az orvosok különösen jónak tartják a „GOEDECKE”-féle

ANUSOL ARANYÉRKUPOKAT, amelyek nemcsak, hogy gyorsan enyhítik a fájdalmakat, hanem a betegséget és annak okait is megszüntetik. Az ANUSOL nem tartalmaz ártalmas anyagokat, alkalmazása kényelmes, nem költséges és nem zavarja a foglalkozást. Kapható gyógyszerárakban.

A tifuszbeteg

száma a város területén csökken

A tifusz megbetegedések száma városunkban tegnap nem emelkedett és ebből a betegség méreteinek javulására következtetnek. A tifuszbetegség számának állandó növekedése érthető aggodalommal töltötte el a közönséget, azonban a városi főorvos kijelentése szerint aggodalomra nincsen ok, mert minden intézkedést megtettek a betegség terjedésének megakadályozására. A főorvosi hivatalban a kerületi tisztviselők orvosi Muntean Leonte dr. főorvossal megbeszélést folytattak, amelyen szigorú egészségügyi intézkedések foganatosítását határozták el. A főorvosi hivatal különben husz tifuszos megbetegedést tart nyilván, ezek között csupán négy az új beteg, míg a többi már a javulás útján van. A város egészségügyi statisztikájában a tifuszon kívül kedvező képet mutat, mert csupán egy diftériás és négy vörhenyes beteg áll orvosi kezelésben.

Kövér Gusztáv cikkeiért nem lehet felelősségre vonni a szerkesztőt

Oradeán (Nagyváradon) Jeremia Nicolae ügyész ízgatás miatt vádat emelt Á r v y Árpád lapszerkesztő ellen két cikkért, amelyek az azóta megszüntetett Erdélyi Magyar Szó című napilapban jelentek meg. A törvényszék a tárgyalást ebben a sajtóperben most tartotta meg.

Kalás László dr. ügyvéd, Árvay Árpád védője igazolta, hogy a két cikket, amelyek egyike 1933 februárjában, a másik pedig 1933 május elején jelent meg, Kövér Gusztáv dr. írta. Kövér Gusztávot pedig 1933 május végén karhatalmilag távolították el Románia területéről. Az ügyész a vádiratban maga is bevallja, tudja, hogy a kifogásolt cikkeknél Kövér Gusztáv aszerzője. Beismeri az ügyész azt is, hogy elfelejtette Kövér Gusztávot idejében kérdőre vonni a két cikkért és ezért a felelősséget áthárítja a felelős szerkesztőre. Kövér Gusztáv román állampolgár volt és nem önszántából távozott az országból, tehát nem szökött meg a felelősségrevonás elől. Az ügyész hangsúlyozta, hogy Árvayval szemben fentartja a vádat és kéri megbüntetését. A törvényszék elfogadta a védő álláspontját és kimondta, hogy Árvay Árpádot bűncselekmény hiányában felmenti mind a két esetben a vád és következménye alól. Jeremia ügyész felelősséget jelentett be.

RADIO

PHILIPS **ORION** **MINERVA**

Standard Norma Gumig

„NORMA”

technikai vállalat
Timisoara 1., Str. Eugen de Savoya 9
(Galgen-ház)

HIREK

Jeremiás dala

Nagy bajban van most Litvinovval left pertu, bevette a szovjetet és az most őt — ugy lehet — csereképpen megész. Mostan azt teszi, hogy veri lant hurjait, úgy sirja el bujait: „Genfben ül már Litvinov, ielkembem nagy a kínov, neki adtam én helyet s most szorít engemet, rajtam ő most kacaghat, mert ma-holnap megbuktat, súlyos rajtam a kereszt, muszkát fogtam: nem ereszt”.

Kóro Pál

— Cosma Aurel dr. az interparlamentaris kongresszus tagja. Az interparlamentaris kongresszus legutóbbi ülésén őt tagu bizottságot választottak, amelynek feladatát a parlamentarizmus rendszerének tanulmányozása és ezzel kapcsolatban az államok konkrét indítványainak felülvizsgálása képezi. A bizottság évente két ülést tart a különböző államok fővárosaiban. Különös megfigyelést jelent Romániára, hogy a bizottság egyik tagsági helyét Románia részére tartották fenn. Románia képviselőjében a bizottságban ifj. Cosma Aurel dr. temesi képviselő, aki szakképzettségével már számos hasonló konferencián védte meg sikeresen Románia érdekeit.

— Éjfélkor hirdették ki tegnap a szóbeli érettségi vizsga eredményét. Ezuttal a Diaconovici Loga husz növendéke vizsgázott, akik közül most csak három bukott el, míg a többi megfelelt. Ma, csütörtökön még a Diaconovici Loga hátralevő kilenc növendéke vizsgázik és ezzel az őszi pótérettségi városunkban befejezést nyer. Szomorú eredménnyel.

— Román herceg tragikus halála. Athénben tragikus körülmények között vezetette el életét Calimache román herceg. A herceg néhány hét óta vendége volt Athénben férjénél levő nővérének, Cantacuzino hercegnének. Kedden este a herceg nővére palotájának harmadik emeletén levő lakásában tartózkodott és az ablakon keresztül lenézett az utca forgatagára. Hirtelen elvesztette eszméletét és kiesett az ablakon. Calimache herceg összetört tagokkal terült el a kövezeten. Esméletlen állapotban az egyik szanatóriumba szállították, ahol néhány perc múlva meghalt.

— A diákmozgalom új vezetőket kapott. A fővárosban október elsején kezdődött meg az egyes diákközpontok vezetésének kongresszusa. Három napja folynak élénk viták és ennek során az egyetemi diákok nemzeti szövetségének új vezetését is megválasztották. Valószínűnek tartják, hogy a diákmozgalom új irányt vesz, mert a vezetésben új emberek kaptak helyet. A központi választmány eddigi ülései az élénkhangú viták ellenére is rendben folytak le.

— A fővárosi vörhenyjárvány. A fővárosban szünetben van a vörhenyjárvány és a betegek száma napról-napra csökken. A vörhenybetegék száma 336-ra esett vissza, ami tekintve, hogy négyszázon felül is volt már, kedvező eredmény. A fővárosban a vörhenybetegken kívül még nyolc diftériás és huszonhárom hastífuszos beteg van.

— Egy tucat bomba robbant. Havanából jelentik, hogy tegnap a város tizenkét különböző részén bombarobbanások voltak, amelyek szerencsére emberéletben nem tettek kárt. Az esetből kifolyólag hetven embert letartóztattak.

Botrányos lefolyású volt a birótestület elnökválasztó közgyűlése

A timisoarai (temesvári) kerületi birótestület tegnap este ülést tartott, amely után sor került a birótestület rendes évi közgyűlésére. A közgyűlés lefolyása botrányok között ment végbe, mivel két párt alakult és az egyik román tag kijelentette, hogy a kisebbségi Ritterrel és Kraussal nem hajlandó egy bizottságban szerepelni. A birótestület választása a következő eredménnyel

ment végbe. Elnök Murgu Péter, tagok Ritter Béla, Krausz Ferenc, Balea N., Marcu, póttagok: Mitru és Guha. A tagok egy része a szavazás után a választást megtámadta, mert állítólag a választás nem folyt le az alapszabályok szerint. A szavazatokat felülvizsgáló bizottság azonban rendben levőnek találta a szavazást és azt jóváhagyólag terjeszti fel a nyugati liga biróbizottságához.

Csak ma és holnap tiz kötet regény harmincöt lei

Könyvajándékozási akciókból néhány száz kötet regény visszamaradt és ezeket tizesével és ötösével csomagolva a kiadóhivatal kizárólag ma és holnap az olvasóknak rendelkezésre bocsátja. A tiz különböző regény ára harmincöt lei,

ötös csomagolásban husz lei. Ezen a két napon — amíg a készlet tart — csaknem makulaturaárban vásárolhat regényeket, amelyek mindegyike más és más. Siessen olcsón ellátni magát olvasnivalóval, míg a készlet tart.

* A Magyar Nőegylet október 15-iki kezdetével a Magyar Házban angol nyelvtanfolyamot nyit korlátolt számú résztvevőkkel. Érdeklődők jelentkezzenek kizárólag szerdán délután 3—5 óra között a nőegylet helyiségében. A tandíj 100 lei havonta. Beiratási díj 20 lei. A tanfolyamot a délelőtti órákban tartják meg.

— Elhunyt fényképész. A gyárvárosi Bontila (Tigris) utca 27. szám alatti lakásán hosszas és súlyos szenvedés után 52 éves korában meghalt Kautsky Adolf ismert fényképész. Halálát testvérei, özvegy Moskovitz Józsefné, született Kautsky, Kautsky Jozefina Dél-amerikában és Holly Károlyné, született Kautsky Mária Amerikában gyászolják. Temetése a gyárvárosi katolikus temetőben ma, csütörtök délután három órakor megy végbe.

— Aradi unitáriusok felhívása. Vasárnap, a hó 7-én délelőtt 11 órakor Ürmössy Károly Cluj (kolozsvári) unitárius esperes istentiszteletet tart urvacsora-osztással a timisoarai (temesvári) luteránus templomban. Az aradi unitáriusok kéri timisoarai (temesvári) hitsorsaikat, hogy a templomozáson magukat képviseltessek.

— Az állítólagos orosz herceg gyilkosa a bíróság előtt. Mint ismeretes, ez év január harmincegyedikén a gyárvárosi népkonyhán Ciobanu-Achru-tina Nina orosz származású nő, három revolverlövessel megölte hűtlen kedvesét, Berzovszkij Pál állítólagos orosz herceget. Berzovszkij az utóbbi időben beleszeretett egy aradi illetőségű asszonyba, aki miatt elhagyta Achrutinát, jöllehet az egész vagyonát ráköltötte. Az orosz nő ezért bosszúból végzett vele és tetéért tegnap vonca felelősségre a törvényszék Farchescu dr. tanácsa. A tárgyaláson a tanúk nagy része azonban nem jelent meg és ezért a bíróság az ügyet október 15-re halasztotta el.

— Az Új Magyarország megnyerte a pert. Annak idején megirtuk, hogy Budapesten nagy feltűnést keltett Milota y István ismert hírlapíró és politikus új lap alapítása. Milota az egész szerkesztőséggel együtt otthagya a Magyarországi című napilapot és Új Magyarország címen másik lapot alapított. A Magyarország tulajdonosa pert indított Milota ellen és kérte, hogy a bíróság tiltsa be az új lap címét, mivel ez egyenlő a tisztességtelen konkurrenciával. A bíróság tegnap tárgyalta a keresetet és a Magyarország kiadóját kérelmével elutasította, egyben kötelezte a perköltségek viselésére is. Az indoklás megállapítja, hogy az Új Magyarország című lap szabályszerű engedélyt kapott és a két cím egymással nem téveszthető össze.

— Hirtelen halál. Berg Antal, negyvenhat esztendő sándrai (sándorházi) illetőségi közszolgálati szolgálati, hirtelen összeesett és nyomban meghalt. A szolga évek óta szívbeteg volt és halálát szívzselhüded okozta.

— Elítélt pokolgépes terrorista. A belgrádi nemzetvédelmi törvényszék életfogytiglami kényszermunkára ítélte Kugler terroristát, aki a zágrábi rendőrség épületében pokolgépet helyeztet el. A merényletet azonban még idejében felfedezték és a bomba felrobbanását megakadályozták.

— Autógázolás a Belvárosban. A belvárosi Moravetz-könyvkereskedés mellett levő bodega előtt tegnap este kilenc óra után könnyebb kimeneteli szerencsétlenség történt. Petrovics Jenő, tizenhárom éves fiú, aki a volt Ambrus-féle vendéglő alkalmazottja, a bodegából szaladt ki, amikor az egyik robogó autótaxi, amelyet Weifer Antal vezetett, elütötte. A fiút könnyebb sérüléssel kórházba szállították. A vizsgálat megindult, hogy a baleset körülményeit tisztázza.

— Ideiglenes tanítók kinevezése. A helybeli kerületi tanfelügyelőség az idejében a következő új ideiglenes tanítókat nevezte ki: Cunita Dumitru Timisoarar (Temesvárra), Tiulea Mihai Nadasar (Zarándánásra), Andrá Dávidot Ferendiára, Olteanu Ioant Frateliára (Új kisdórára), Mátyás Károlyt Lenauheimar (Csatádra), Ghilezan Nicolaet Buziárra, Milosav Józsefet Vingára, Dumitru Gheorghet Janovára (Temesjenőre), Láng Róziát Pecul-Nourra (Ujpecsre), Constantinescu Eugeniát Babsára és Ciucea Evát Sculeara (Szigetfalura).

— A magyar kiscgazda dicsérete. Budapestről jelentik, hogy Manolescu Strunga román miniszter Berlinből jövet oda érkezett. A budapesti román követség tagjainak kíséretében meglátogatta a Városligetben a mezőgazdaság kiállítását. Megállapította, hogy a magyar kiscgazdák a nagybirtokok mellett pompásan megállják a helyüket. Elismerésel beszélt a kiscgazdákról, amelyek érte nek egységes gyümölcsfajták termeléséhez és nagyszerűek a buzatermelésben is. Manolescu-Strunga különböző magyar mezőgazdasági szakkönyveket vásárolt amelyeket magával vitt.

— Beszél a nemzeti parasztpárt pénzügy korifeusa. A nemzeti parasztpárt főváros klubjában Mardgearu a nemzeti parasztpárt vezető politikusa előtt az ország pénzügyi helyzetét ismertette és ennek keretében főképpen az 1929. év óta folytatott költségvetési politikát részletezte.

— Kettős rablókiosság Giurgiu városban az elmúlt éjszaka borzalmas büntény történt. Marinov Ante zöltségkertes két nap előtt üzleti utra ment. Felesége és öt esztendő Rada nevű leánya egyedül maradt a lakásban. Éjjel ismeretlen emberek törtek rájuk és fejvesztéssel megölték előbb az asszonyt, utána pedig a gyermekét. A gyilkosok azután felforgatták a lakást és magukkal vitték száználcvanezer lei készpénzt és különböző holmit. A kettős rablókiosságot a szomszédok fedezték föl.

— Mindenki gyógyulást találhat. A Román Akadémia azzal a kérelemmel fordult a főváros vezetéséhez, hogy Menaohem Eliás végrendelete alapján engedélyezzék egy nagy kórház felépítését amelyben az örökhagyó rendelkezése értelmében mindenki gyógyulást találhat anélkül, hogy a beteg nemzetiségét vagy vallását firtatnák.

— Elégett egy öreg ember. A fővárosi Episcopului Radu-utca 21. számú házban tegnap borzalmas szerencsétlenség történt amelynek Kohn Mihály, nyolcvannégy éves agastyán esett áldozatul. Kohn a petroleumfőzőn teát akart magának készíteni de közben a főző felrobbant és felgyújtotta a ruháit. Az öreg ember eszméletét veszítte és szinte teljesen elégett. Mire rátaláltak már csak egyik lába és karja volt ép, míg teste többi részét a lángok felemésztették.

Gratis ajándékot adunk azoknak, akik 1000 leien felül vásárolnak

Saját érdekében látogassa meg nagy kályha és takaréktűzhely raktárunkat. Konyhafelszerelési cikkekben, butor- és épületvasalásokban a legolcsóbb áron vásárolhat

Forgács Mátyás
vaskereskedésben

IV. ker., Str. Iancu Văcărescu (Bem-utca) 36 ♦ Telefon: 8-4

Naponta olcsó utazás Bucurestibe

a Wagons-Lits-Cook rendezésében a mintavásárra

II. osztályon 1573 lei / III. osztályon 1227 lei

gyorsvonat Timisoara—Bucuresti és vissza, két napi szállodai szoba és teljes ellátás az összes kiadásokkal és borralokkal, a főváros megtekintése autókáron, valamint szabad megtekintése a mintavásárral.

Jelentkezések a Wagons-Lits-Cook utazási irodában, valamint a Déli Hírlap kiadóhivatalában

Assisi Szent Ferenc napját ünnepli ma a katolikus egyház. Az alázatosság, a szerénység, a jámborság, az istenfélelem, a minden erények szentje volt. Nyolc év előtt ünnepelte meg az egyház halálának hétszázadik évfordulóját. Neve, emléke azonban hétszer hétszáz év után is élni fog. Élni fog emlékezete, amíg csak ember él e földön. A nagy rendalapító dicsősége örökös. A Ferencesek, a Klarisszák és a Narmadosok rendjeinek megalapítója ő. Mai ünnepén valamennyi templomban áhitatosan imádkoznak hozzá a hívők és kéri Istennél való közbenjárását.

Mikor fizetik a nyugdíjakat? Ezernyi szót hangoztatják a kérdés naponta és a nyugdíjazgatóság nyugdíjosztályának viselői ugyanannyiszor adják az egyenlő választ: nem lehet tudni. Napról napra várják, hogy a szeptemberi nyugdíj kifizetésére szükséges összeg kiutalása érkezze. Tegnap estig a kiutalás még nem érkezett meg és így ma reggel újra nincsen nyugdíjfizetés.

Erdemes karmester bucsuztatása. Esterházy József gimnáziumi tanárt, aki a Kolozsvári (Zsombolyán) huszonöt éven keresztül egy tanügyi, mint a zenepedagógia területén általános megelégedéssel működött, a Kolozsvári (Szilágyosmlyára) helyezték át. Ezen alkalomból a Landstreu dalosai, amelynek Linster hosszú évek során karmestere volt, bucsuzteremmel tisztelték meg és Mersdorf Jenő kaplán, az egyházi zenekar vezetőjével a dalosok négy karos zenekart vezényelték. A távozó karnagyot az Esterházyi Zenekar és a Kolozsvári Zenekar zenekara is búcsuztatás céljából megemlékezett. A dalosok négy karos zenekart vezényelték. A távozó karnagyot az Esterházyi Zenekar és a Kolozsvári Zenekar zenekara is búcsuztatás céljából megemlékezett. A dalosok négy karos zenekart vezényelték. A távozó karnagyot az Esterházyi Zenekar és a Kolozsvári Zenekar zenekara is búcsuztatás céljából megemlékezett.

Gyomor- és bélbántalmak, hasüregbeli pangás, izgékonyosság, migrén, kimerültség, álmatlanság, szívdobogás, rémes álmok, fejfájás, általános rosszullét, a munkaképesség csökkenése sok esetben rövidesen megszűnnek, ha beteg néhány napon át reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” erüvizet iszik. Az emésztőszervi bajok megelőzésére általában diétás étkezést ajánlunk. A „Ferenc József” erüvizet viznyel és megbízható hatással rendelkezik.

Nyár az őszenben. Tegnap ismét kellemeleg, meleg őszi nap volt. Derűs idő közben a hőmérséklet 27 fok melegeg mutatott. A meteorológiai intézet jelentése: Elénk légáramlása mellett nagyjából derűs idő várható, de az esetleg záporokkal, a nappali hőmérséklet valamivel csökken.

Meghalt a szénásszekér tetején. Olariu Blae lugoji földműves szénateremtésénél meghalt a földjéről, amely egy órai távolságra volt hazától. A gazda a magasban megállt kocsiján foglalt helyet és lehorgolva fejt. A járókelők elintézték azt, hogy a gazda elaludt utközben és több óráig hangosan szólottak hozzá. Feleletet nem kaptak. Amikor a szekér Olariu Blae elé ért, a gazda hirtelen a lovak közt esett. A lovak megijedtek és Olariu Blae szétugrott. Amikor kimentették, az orvosi vizsgálat megállapította, hogy Olariu már élettelen volt, mert teste teljesen megrepedt.

Amerikai sztrájk. Az amerikai Georziában a sztrájk tovább tart. A hatóságok a rend fenntartására nagyobb számban katonákat vezényeltek ki. A sztrájkolóknak állítottak négy gyárat, mire a katonai parancsot kapott az kiűzésére.

A hanyag állatorvosok tömegmérgezték okoztak. B o e l l a olasz városban hatalmas tömegmérgezés történt. A város ötvennégy lakosa az egyik mérszárnyban megromlott lóhúst vásárolt. A lóhúst valamennyien huszmérgezés miatt meghaltak. Egy férfi meghalt, huszat életveszélyes állapotban kórházba szállították, míg a többiek állapota nem súlyos. A hatóságok a tömeges mérgezés miatt a személyt tartóztatták le, köztük két törvost, akit hanyagsággal vádolnak.

Fejedelmi nász. Londonból jelentik, hogy György angol herceg és Marina görög hercegnő esküvőjükre Julianna holland, továbbá Ingrid és Erzsébet svéd hercegnőket hívták meg nyoszolyó lányoknak. A három hercegnő a meghívást elfogadta.

Francia repülő látogatása Rómában. Rómába tegnap francia repülő érkeztek, akiket nagyszámban közönség lelkesedéssel fogadott. A francia repülő korszorot helyezték el az ismeretlen katonai sírjára.

Budai kiskorcsmában cigányzene mellett szótakozott Papen bécsi követ és huzatta a nótákat

Budapestről jelentik, hogy Papen bécsi német követ a magyar fővárosból való elutazása előtt fogadta a sajtó képviselőit, akik előtt a következő nyilatkozatot tette:

— Ugy Budapesten, mint a vidéken nagyszerűen éreztem magamat és őszintén kijelenthetem, hogy szabadságomat mindenkor szívesen töltöm Magyarországon. Ezt különben G ö m b ö s Gyula miniszterelnökkel való találkozásom során szintén kifejtettem. Meg kell azonban jegyezni, hogy semmiféle hivatalos küldetése nem volt, csak mint magánszemély tartózkodtam Magyarországon. Ezért kérem tehát ne is kívánjanak tőlem politikai nyilatkozatot.

A budapesti lapok megírják, hogy Papen kedden este M e c s é r y András magánlakására látogatott.

Ma délután érkezik a budapesti filléres vonat. Hirt adunk róla, hogy Budapestről filléres vonat érkezését jelentették. A filléres vonat ma reggel indul el Budapestről és Bucurestig megy. Utasokat visz ez a vonat nagyobb számban Aradra, Timisoarára (Temesvárra) és Brasovba (Brassóba) is. Városunkba a filléres vonat ide irányított kocsija délután öt óra és tizenöt perccel érkezik meg.

A Lindbergh-bébi rablót sorra ki nyomozzák. Newyorki jelentés szerint a rendőrség tegnap letartóztatta H a u p t m a n n asztalos egy újabb büntetését, aki szintén résztvevő a Lindbergh-bébi elrablásában. Olyan adatok vannak, hogy amikor Hauptmann a villa emeleti ablakából létrán lejtött a gyermekkel, földre lépett és a földre esett. A bébi olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy meghalt. Hauptmann büntetésre volt az, aki a gyermekholttestet az erdő szélén elásta.

Anyakönyvi hírek. Születtek: Füzy Anna, Szepal Mária, Nagy György, Bajai Magda, Theodosz Ernő, Kühn András, Rózsa Pál, Révai Sándor, Klein Vilma, Makra Gizella, Grosz Magda, Bohn József és Klein Teréz.

Egyházzenei hangverseny és orgona-szentelés. A negyedik kerületi katolikus egyházközség jövő vasárnap, október 14-én délután hat órakor ünnepélyes keretek között szenteli fel az elemi iskola új épületét. Az ünnepélyes aktus után este hét órakor felszentelik az új orgonát is. Ezen alkalomból nagyszabású egyházzenei hangverseny lesz, amelyen közreműködik az egyházi énekkar, Sziszmán Rezső orgonaművész, a cluji (kolozsvári) Zeneakadémia igazgatója és Moszkó Jánosné, aki csellón játszik. A hangversenyen szólót énekelnek Mecher Ferencné és Klank Jenő hittanár. Az ének- és zeneszámokat Appeltauern Stanzel Elli és Scheibling János karnagy kísérik, míg az énekkart Szegő Ferenc karnagy vezényli. A hangversenyre jegyek elővételben kaphatók a negyedik kerületi egyházközség irodájában és a Compas könyvkereskedésben. A jegyek ára 10—60 lei között váltakozik.

Bucurestiben látogassa meg a GALERIES LAFAYETTE

áruházat, melyben megtalálja a legutolsó párisi nődivat, valamint legújabb uridivat minden cikkét.

gyar képviselő és titkárja kíséretében egy budai kiskorcsmában vacsorázott és nagyon jól érezte magát. Gyönyörködve hallgatta a cigány muzsikáját és legjobban ez a nóta tetszett neki: Nincsen a császárnak olyan katonája. Ezt a nótát az est folyamán Papen többször is elhuzatta a bandával.

Papen tegnap délnél utazott el Budapestre. Autóján két darab tizenkétgú sarvasagancsot vitt magával, mint bakkany vadászatának trófeumait. Papen tegnap délután félháromkor érkezett meg a bécsi német követségre. A követségen kijelentette, hogy Papen Bécsben marad és nem tervez semmiféle utazást. Papen legközelebb megkezdheti érintkezését az osztrák kormányval.

A Skoda-bohrány szereplői. A Skoda ügyben elkészített parlamenti bizottsági jelentéssel kapcsolatban olyan hírek terjedtek el, mintha ennek alapján felelősségre vonnának egyes személyeket, akik annak idején a Skoda-szerződés megkötése körül fáradoztak. Erre azonban csak akkor kerülhet sor, ha a semmitől, amely a parlament által megküldött iratokat áttanulmányozza, úgy találja, hogy egyes személyek szerepét behatóan kell megvizsgálni.

Halálozás. Néhaj Joánovich Gyula miniszteri tanácsos özvegye, született Petrasevich Mária, a negyedik kerületi Str. Mircea Voda (Missits-utca) 3. szám alatti lakásán nyolcvanhárom éves korában hosszas szenvedés után meghalt. Az elhunyt a háború előtt élénk szerepet vitt a katolikus társadalmi mozgalmakban, de férje halála után visszavonult. Holttestét a negyedik kerületi katolikus temető Féger-kápolnájában ravatalozták fel, ahonnan ma délután fél öt órakor helyezik örök nyugalomra.

Löbi Böske ritmikus tornaiskolájában a tanítás újra megkezdődött. Jelentkezni délelőtt 10—12 óra, délután 3—7 óráig, Str. Metropolitul Metianu (Köszeghi-u.) 14. szám.

Szűnyegfelvetőnamut
Singernél
zsák-, zsinigkereskedő
II. ker., Strada Dacilor sarok
Telefon: 13-25

Marica grófnő. Kálmán Imre operettjét, a Marica grófnőt e hó 7-én délután 4 órakor mutatja be a Gyárvarosi Katolikus Ifjúsági Egyesület műkedvelői gárdája. Az előadásra sikerült megnyerni K o p á c s k a Pál közreműködését, aki a tisztított szerepben fog fellépni. Partnere lesz F r a n z e n Böske, aki Marica grófnő címszerepében fogja érvényesíteni színjátszó képességét. A többi szerepeket Geppert Margit, Schöffner Zsuzsi, Havlicsek Mariska, Valtér P. Alfréd, Preidt János, Pejacsovits János, Kamár József, Szőke Endre és Stanitz Géza játsszák. Jegyeket elővételben árusít az ifjúsági egyesület pénztára Tigris-utca 6. szám, 25, 20 és 15 leies árban.

AZ ÖSZI HADGYAKORLATOK. A nemzetvédelmi miniszter véglegesen döntött az őszi hadgyakorlatok időpontjára vonatkozólag. Eszerint a hadgyakorlatokat október 15. és 25. napjai között bonyolítják le és a tartalékosokat mintegy husz napra hívják be. A hadgyakorlatokon az uralkodó is megjelenik, aki két napon keresztül fogja a döntő harcokat figyelni. A hadgyakorlatokra szóló behívókat már elküldték és az idegen államok katonai attaséit is meghívták.

Dumitrescu tábornok négy óras kihallgatása. A katonai vizsgálóbíró tegnap négy óráig keresztül hallgatta ki D u m i t r e s c u tábornokot, a csendőrség volt parancsnokát, aki a terhére rótt visszaélések ügyében tett vallomást.

A villamos vasut téli menetrendje. A városi villamos vasut igazgatósága október 8-án életbelépteti a téli menetrendet. A téli menetrendben az eddigivel szemben az a változás áll be, hogy este valamennyi vonalon egy-egy menettel kevesebb lesz. Ez azt jelenti, hogy télen a villamos kocsik forgalma félórával előbb ér véget, mint nyáron.

Budapestre érkező a Keleti pályaudvarral szemben a Park Nagyszálló ámban megtalálja kényelmét. Leszállított árak. E lap előfizetőinek 20 százalékos engedmény.

A levegőben kigyulladt repülőgép. A californiai Bishop közelében az Egyesült-Államok egyik bombavető repülőgépe a levegőben kigyulladt és lezuhant. A pilóta ejtőernyővel szerencsésen földet ért, de négy megfigyelő szénégett.

A Terminus-bár
pompás új októberi műsorának szenzációja a világhírű eredeti amerikai félmulat
3 H a v a y
utólérhetetlen gitár és táncművészek

Mussolini fontos nyilatkozatra készül Mussolini ma kezdi meg négy napra tervezett északolaszországi körútját. Szombaton Mussolini Milánóban lesz, amely alkalommal fontos nyilatkozatokat tesz. Beszédet elő politikai körök nagy érdeklődéssel tekintenek.

Tíz éves fegyverszünetet ajánl Németország az osztrák kérdésben

Római jelentés szerint Németország mindent elkövet arra vonatkozólag, hogy még Barthou római látogatása előtt megjavítsa Olaszországgal való kapcsolatát. Híj szerint Németország az osztrák kérdésben tíz éves fegyverszünetet ajánl arra az esetre, ha Olaszország továbbra is elismeri Németország fegyverkezési egyenlőségét. Arról is beszélnek, hogy Hitler ezt az ajánlatot titkos megbízottja útján juttatta el az olasz kormányhoz. Ez a titkos megbízott általában Ribbentrop, aki néhány nap előtt utazott el Olaszországba, hogy Mussolinivel találkozzék. Az egész ügy igen bizalmasan kezelik és a lapok sem írják róla.

Sport

A nemzeti válogatott együttese

Régi, hiprobált játékosok mellőzésével akarják összeállítani a szövetség vezetői a román válogatott együttest

A szövetség vezetői körében egy idő óta megváltozott minden. A válogatott csapatot eddig a legjobb játékosokból állították össze. A román futbalcsapatok, melyekben természetesen vannak kisebbségi játékosok is, rohamosan fejlődnek és ez a körülmény arra az elhatározásra indította a szövetség vezetőit, hogy a közeljövőben Lembergben lebonyolításra kerülő lengyel-román válogatott mérkőzésre román játékosokból álló válogatottat szerepeltessen.

A szövetség hivatalos lapja a „Gazeta Sporturilor” ezzel kapcsolatosan megállapítja, hogy ilyen válogatott szerepeltetése kockázatos. Megállapítja a sportlap, hogy a kisebbségi játékosokra még szükség van, ha csak a szövetség vezetői nem akarják diszkreditálni a román fut-

ball jó külföldi hírnevét. A Ripensia, a TAC, a NAC együttese jó hírnévre tettek szert a külföldön, míg a Venus súlyos vereséggel tért haza.

Nemsokára azt fogjuk látni, hogy a kisebbségi csapatokat majd külön osztályba sorozzák, mert ha válogatottban nincsen helyük, akkor a nemzeti liga küzdelmeiben sincsen semmi keresni valójuk. Legjobb megoldás tehát az volna, ha külön csoportba helyeznék az összes kisebbségi csapatokat és külön nemzeti ligát alkotnának a többségi egyesületek. Amíg azonban egy ligában működnek az egyesületek, amíg a szövetség terheit az összes egyesületek egyformán vállalják, addig a megfelelő helyeken a kisebbségi játékosokat is a válogatottban kell szerepeltetni.

Kihívásos ökölvívó mérkőzés lesz vasárnap este a Stöhr-teremben

A TMTE boxszakosztálya — mint közöltük — szeptember 7-én, vasárnap este félnyolc órai kezdettel a Stöhr-vendéglő nagytermében rendezi nagyszabású kihívásos ökölvívó mérkőzését, amely elé városzerte nagy érdeklődéssel tekintenek. A versenyen a TMTE magyar turán résztvevő legjobb ökölvívói szállnak ringbe olyan ellenfelek ellen, akikkel régen rivalizáltak. Az érdeklődés középpontjában Tóth Géza, az UDR népszerű versenyzője áll, aki eddig ritkán szenvedett vereséget. Kemény küzdelem várható közte és Gilicze III., a TMTE egyik legjobb versenyzője között, aki Budapesten a magyar világbajnok, Enekes ellen is megállta a helyét. Quittner, az Ilsa legtechnikásabb versenyzője a kemény öklű Ferkellel, a TMTE boxolójával kerül össze. Rosenzweig (Ilsa) ellenfele Förstner (TMTE) lesz, akik régi ellenfelek. Egyik fénypontja lesz a versenynek a Szabó (UDR)—Gilicze II. (TMTE)

találkozó is, amelyen Szabó revánsot akar venni a bajnokságban elszenvedett vereségeért. Szép mérkőzésnek ígérkezik a Petsovski (Ilsa)—Stelcel (TMTE) küzdelem. Istrate, a CFR ökölvívóját a TMTE Savič nevű boxolója hívta ki, aki bánsági bajnokságot is nyert. Erősen készülődnek az összecsapásra Kovács (Ilsa) és Todea (TMTE), valamint Brettner és Russu is, akik mindketten a TMTE versenyzői. A verseny befejezése után tánc reggelit, a tánczenét Láng Frigyes vezetésével, a kitaristát pedig a J. J. J. Jazz-band szolgáltatja. A bevételek 20 és 15 leiben állapították meg. Jegyek elővételben az első kerületi I. C. Brătianu (Szentgyörgy)-téri újságkioszkban, a második kerületben a Traian (Köszuth)téri újságkioszkban, a harmadik kerületben a Stöhr-vendéglőben és a Brancoveanu (Helvét)-utcában levő Ehling borbélynál, míg a negyedik kerületben a Preyer-utcai Juszt borbélynál kaphatók.

ZsSE és a Hertha képviselői meleg ünneplésben részesítették a nyugati futball-liga vezetőségét

A Déli Hírlap elsőnek jelentette, hogy a nyugati liga keddi esti ülésén újra az első osztályba sorozta a derék jimboliai (zsombolyai) egyesületeket. Amilyen kellemetlenül hatott a liga legutóbbi határozata, amellyel a ZsSE és a Hertha egyesületeket a kerületi bajnokságokból kitessékelni akarta, annál nagyobb örömet jelentett ezen csapatokra a liga újabb határozata. A határozat kihirdetésénél a ZsSE és a Hertha képviselői is jelen voltak és köszönetüket nyilvánították az elnöknek és a bizottság tagjainak a hozott határozatért. Kifejtették, hogy a jimboliai (zsombolyai) egyesületek mindig a nyugati liga sportjának becsületéért küzdöttek, nagy áldozat árán tartották csak fenn egyesületeiket és amidőn végre eljutottak a timisoarai (temesvári) kerület első osztályába, onnan kitessékelni merész és lelkiismeretlen dolog lett volna. Éppen ezért a kiküldöttek nemcsak a két egyesület, hanem az egész jimboliai (zsombolyai) sporttársadalom nevében fejezték ki köszönetüket. Remélhetőleg a jimboliai (zsombolyai)

egyesületek méltóan fognak az első osztályban szerepelni és a jövő évben nem kell majd az első osztályból kiesniük.

5. számú tippszelvény

Déli Hírlap tippversenye

Venus—Ripensia, győztes:
 (. . . .)

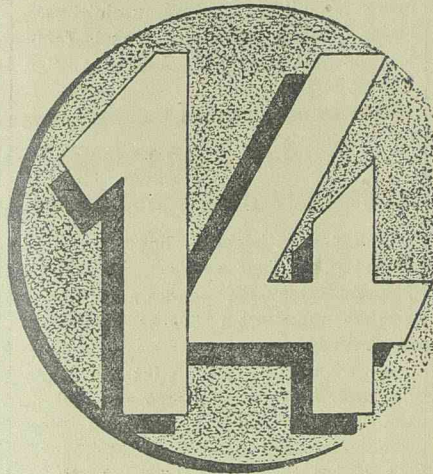
Kinizsi—Glória, győztes:
 (. . . .)

CFR—Romania, győztes:
 (. . . .)

Crisana—Universitatea, győztes:
 (. . . .)

Név és pontos cím:

Szeptember 26-án

EGY MILLIÓS NYEREMÉNYT

SORSOLTATOTT KI

A szerencsés számok a következők: 45095 71292 14845 13116 21157 74153 27972 73942 30015 2751 72189 13002 7228 53310

A ROMÁN ÁLLAMI SORSJÁTÉK

alig három év alatt

Egy milliárd és 205.352.000 Leit

sorsolt ki

Nemzeti ligamérkőzések bírói

A fővárosban lebonyolításra kerülő revans-jellel bíró Ripensia—Venus nemzeti ligamérkőzést Tuna dr. vezeti. A többi nemzeti ligamérkőzések bírói: CFR—Romania: Burdan, Gloria CFR—Kinizsi: Sebesan, Universitatea—Crisana: Murgu.

A nemzeti liga B) csoport programja

A nemzeti B) ligamérkőzések keretében érdekes mérkőzés kerül eldöntésre Timisoara (Temesvárosp) a TAC és a petrosani Jiu AC csapatai között. A mérkőzést Pálfi (Arad) bíró vezeti. Resitan az UDR játszik a craiovai Rovine-Grivita együttesével. Ezt a mérkőzést Bentea kapitány vezeti le. Aradon az

AAC játszik nemzeti B) ligamérkőzést a Vulturii Textila csapatával, bírója Milivo (Timisoara).

Tippszelvény - 20 ponttal

A nemzeti bajnokság 1934 évi őszi fordulójának első helyezettje:

A timisoarai (temesvári) kerületi bajnokság 1934 évi őszi fordulójának első helyezettje:

Név és pontos cím:

— Egykori gyárvárosi gyógyszerész halála. Vid a Ernő gyógyszerész a magyarországi Kunszentmiklóson hetvenegy éves korában meghalt. Az elhunyt gyógyszerésznek a háboru előtt a Gyárvárosban jól menő gyógyszerháza volt és városunk társadalmában általános megbecsülésnek örvendett. A háboru után Budapestre költözött, ahol egy ideig gyógyszerháza volt, majd Kunszentmiklósról költözött és nyugalmába vonult. Halálát felesége, született G o b e t z k y Emma, fia: Vida Endre dr. budapesti kórházi főorvos, Vida István okleveles gazdász és Vida Andor, valamint a kiterjedt rokonság gyászolja. Vida Ernő halála városunkban őszinte részvétet váltott ki.

— Utasszállító repülőgép borzalmas katasztrófája. Londonból jelentik, hogy a Biarritz nevű angol gőzös tegnap Folkestonetól öt kilométernyire a tengeren egy repülőgép roncsát találta, amely körül a víz színén több hulla volt. Megállapították, hogy a repülőgép a London párisi rendes repülőjára egyik gépe volt amely délelőtt indult el Párisba és amelynek kora délután kellett volna a lebonyolított repülőterre megérkeznie. A szerencsétlenségnek hét halottja van és pedig három angol, három francia és egy amerikai. A holttestek borzalmasan vannak megcsontitva. Egyelőre még nem is sejtik, hogy mi okozta a repülőgép katasztrófáját.

Közgazdaság

Négyszázezer vagon tengeri az idei belföldi termés öt milliárd hektárnyi területen

A szép meleg őszi időjárás bizakodó augusztus végétől a tengerit termelő vidékeken és a gazdák általában jó kukorica-termésre számítanak. Az országos közgazdasági statisztikai hivatal a közelmúltban sajtóközleményben közölte, hogy szeptember második felében a langyos és száraz időjárás kedvező hatással volt a kukoricára, azonban a későn ültetett tengeri még nem érett be és további növekedésére a tél folyamán nem lehet számítani. A belföldi termés az idei évben öt milliárd hektárnyi területen fogja megérni. Ilyen körülmények között a hektáronkénti középérték körülbelül hat tonna lesz.

Az országos kukorica-termés az idei évben öt milliárd hektáron mintegy négyszázezer vagon tengeri fogja megérni. Minőségben azonban a tengeri kitűnő és felülmúlja a tavalyi termést. A szép időjárás következtében kedvező körülmények között folytatódik a szőlő szüretelése is, amely bőséges termést és kiváló minőségű szőlőt ad a gazdáknak. Az őszi szántás is kielégítően halad, csupán a kukoricások felszántása késik a tengeri késői beérése miatt.

A kereskedelmi kamara ingyenes nyelvtanfolyama. A kereskedelmi és iparkamara október 11-én kezdte meg a nyelvtanfolyam óráit kedden, csütörtökön és szombaton este nyolc és kilenc óra között tartják meg. Beiratkozásokat a kereskedelmi és iparkamara fogad el.

Magyar gabona és zsir megye Németországba. Budapesti jelentés szerint a magyar-német gazdasági tárgyalások napra befejeződtek. Megállapodtak arról, hogy a Németországba szállított gabonán és egyéb árukon kívül Magyarországra még külön ezer vagon szőlőt szállít Németországba. Ezenkívül minden vagonnal felemelték a lekötött kamattérítést is.

Francia kölcsöntárgyalások. Az egyik fővárosi lap azt a hírt közli, hogy a Nemzeti Bank tárgyalásokat folytat a francia jegybankkal az 1932 decemberében megkötött kölcsönnek 250 millió francia frankkal való növelésére. A tárgyalások kedvező mederben folynak és befejezés előtt állnak.

A Bánság kereskedelmének sérelmei. Erdély és a Bánság kereskedői Satumaren (Sztamár) október 7-én, vasárnap kongresszust tartanak, amelyen a kereskedők sérelmeit vitatják meg. Megjelenik a kongresszuson Comsa Ionel az erdélyi kereskedelmi szenátor is. Timisoara (Temesvár) kereskedőit Stachler Ádám, a kereskedők egyesületének alelnöke fogja képviselni, míg Aradról Domán Sándor vesz részt a kongresszuson.

A külföldre vihető összeg. Az utóbbi napokban olyan hírek terjedtek el, mintha újból megváltoztatták volna azt az összeget, amelyet a külföldre utazók magukkal vihetnek. A Nemzeti Banktól nyert felvilágosítás szerint ez a hír nem felel meg a valóságnak, mert továbbra is kétezer lei értékű valuta és ezer lei román pénz vihető ki a Nemzeti Bank engedélyével.

Olcso tüzfát
mindenneműt, — vagonféltelben és kicsinyben, valamint faszén, kőszén, koksz és brikettet legkülönbözőbb, házhoz szállít
Steiner Sándor
tüzelőanyagkereskedése
Timisoara III., Bul. Carol (Hunyadi-ut) uj sz. 47
Telefon 10-12

Üzletellen a búzapiac. Változatlan üzletlenség van a bánsági gabonapiacra. Az irányzat továbbra is lanyha és megfelelő kínálat ellenére vevő nem akad. A temesi új-buza 400 lei, a torontáli új-buza 410 lei. Az ó-tengeri 250 lei, az új-tengeri október és novemberi szállításra 230 lei, időszerű új-tengeri 150 lei és örlöképes új-tengeri 180 lei. A zab ára 250 lei, az árpa 270 lei, a tavaszi árpa 320 lei. A korpa 205 lei, a tökmag 400 lei, a muharmag 220 lei. A lucernamag kilója 30 lei, a lóheremag 28 lei kilónként. A takarmányliszt 240 lei, a kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból zsákkal együtt 620 lei.

Hivatalos valutaárfolyamok. A Nemzeti Bank hivatalos valutaárfolyama. Az első szám a vételt, a második szám az eladást jelenti: francia frank 6.60—6.90, svájci frank 32.55—33.40, belgas 23.50—23.80, olasz líra 8.65—9.20, dollár 99—110, német márka 38—40, holland forint 67—69, cseh korona 4—4.50, magyar pengő 24—26, schilling 23—24, zloty 18.80—19.50, dinár 2.20—2.50. Angol font 495—510.

Mozi

Molnár Ferenc Lilioma filmen. Budapest nemrég a filmcenzura nem engedélyezte Molnár Ferenc Lilioma című darabjának Franciaországban készült filmváltozatát. A határozatot megfellebbezték a belügyminiszteriumhoz, amely a filmet most engedélyezte, azonban kikötötte, hogy abból egyes részeket vágjanak ki.

Csütörtök, október 4.

Apollo-mozi: A szerelem országa.

Capitol-mozi: A szerelem országa.

Forum-mozi: Ne légy hütlén.

Tivoli-mozi: A méltóságos asszony tragédiája.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Molnár István, Resita. Ön mint resitai háztulajdonos nem falusi, hanem városi konverzió alá esik. Így önre az ugynevezett városi konverzió feltételei a mértékadók. Eszerint az ön adósságából csupán husz százalék van elengedve. A megmaradt nyolcvan százalékot meg kell fizetni és pedig ha a konverzió kedvezményére való igényét a bíróságnál kellő időben bejelentette, úgy a fizetést fél éves részletekben tíz év alatt jogosult tejesíteni. A részleteken kívül hat százalékos kamatot is köteles a fennmaradó adósság után fizetni. Az első részlet 1934 november 15-én esedékes. Menjen a bankba, ahol kiszámítják, hogy mennyi az első részlet. Természetesen jogában áll tíz évnél rövidebb idő alatt is kifizetni az adósságát. Ebben az esetben kamatban megtakaríthat kisebb-nagyobb összeget. Csak a falusi gazdáknak van meg a joguk arra, hogy tartozásukat most egyszerre az összeg harminc százalékával egyenlíthetik ki. De ez nem kötelező. A falusi gazdák adósságaiból a törvény ötven százalékot engedett el, a többit pedig tizenhét esztendő alatt fizethetik meg félévi részletekben.

Siessen előfizetését rendezni

a Déli Hírlapnál

mert ha ezt rendezte, gyönyörű fényképet kap a felső-eöri Fábrián-múteremből.

Az amerikai örökség

— A Déli Hírlap regénye —
Írta: KRASSÓI PAL

Feleki a fejét ingatta, mintha azt mondta volna ezzel mondani, hogy ezt a feltevést tulsoknak találja. Mielőtt azonban még válaszolhatott volna, Szebenyey folytatta szavait:

Ezenkívül önök nekünk egy-egymindenkorra fizetnek és pedig már szerződés létrejöttkor egy összeget, mely körülbelül a részvények névértékének husz százalékával lesz egyenlő. Az összeget önök minden feltétel nélkül adják. Nem kapják azt vissza és a részvényekbe sem tudható be. Ezt annak érdekében adják, hogy mi a szenterülettel kapcsolatunk a részvénytársaságba.

Komlós Péter elhült, amikor ezt a kintést hallotta. El volt rá készülve, hogy Feleki a következő pillanatban fölkel és fagyos köszönéssel ott hagyja őket.

Az azonban nem történt meg. Azt látta, hogy Feleki arca Szebenyey szavaira elvörösödött, azonban csak azért, mert érezte, hogy Szebenyey Ivánban a szerelem akadt. Csudálkozva nézett erre utalamberre és nem tudta felfogni, hogy honnan szerezte ezt a nagy üzleti reményeket, leleményességet. Azt látta, hogy Szebenyey Ivánban máris megállapította, hogy az üzletben nyívan megegyezésre jutnak, lámsal sem találhatna az új bányavállalat részére megfelelőbb kereskedelmi és

pénzügyi igazgatót. Mert feltette magában, hogy igenis meg fog egyezni. A feltételek kemények, szigorúak, de alapjában véve elfogadhatóak. A maga részéről, ha ennek a fiatalembernek a helyében lett volna, — állapította meg, — talán még ennél is többet követelt volna.

Amíg Szebenyey beszélt, egyre fokozódó izgalommal számokat jegyzett a maga elé tett blokkba. Amikor Szebenyey elhallgatott, még egy darabig számolt. Azután nyugodtan kijelentette:

— A feltételeket elfogadom tárgyalási alapul.

Komlós Péter bámulattal nézett Szebenyeyre. Elismerést és hálát érzett egyszerre iránta.

Most már aztán megkezdődtek a részlettárgyalások. Ezek rövid szünetekkel, amelyeket arra használtak föl, hogy magukat némi falatozással a további szócsetározásra erősítsék, majdnem másnap reggelig tartottak.

A tárgyalások eredményeképpen abban állapodtak meg, hogy Komlós Péter az új bányavállalat részvényeinek ötvenhat százalékát kapja és így számára a többség mindenkorra biztosítva maradt. Ami a Carbonia által fizetendő külön belépési részesedést illeti, annak összegét a részvényösszeg tizennyolc százalékában állapították meg.

Még az éjszaka folyamán telefonon hívták föl Süveges ügyvédet, akit arra kértek föl, hogy a legközelebbi vonattal jöjjön le a birtokra.

Mire a tárgyalások befejezésére kö-

vetkezett rövid alvásukból fölkeltek, Süveges megérkezett. Éppen a reggelinél ültek. Szebenyey vigan fogadta az ügyvédet:

— Gyere hamar és reggelizzél velünk. Közben majd megtudod, hogy miről van szó.

A reggeli befejezése után rákerült a sor a szerződés megszövegezésére. Ennél a ténynél Feleki és Szebenyey csak itt-ott szóltak bele. Most már a két ügyvéd csatázott egymással. Minthogy azonban az üzleti részre vonatkozólag a meg egyezés már megvolt, a szerződés megfogalmazása alig néhány óra leforgása alatt végbement.

Dus ebéd után Feleki és kísérei a legbarátságosabb kézfogások után eltávoztak.

Komlós Péter csak most talált rá szavakat, hogy elismerését és bámulatát fejezze ki Szebenyey Ivánnak. Ebben osztozott Süveges ügyvéd is, aki kijelentette:

— Iván komám, hatvanhat vén róka veszett el benned. Azt a tapasztalt és körmönfont Felekit alaposan a falhoz állítottad.

A lázas tevékenység hetei következtek azután. A szerződést közjegyzőnél hitelesítették, a törvényszéken bejegyeztették és kibocsátották az új részvénytársaság jegyzési felhívását is. Ez tulajdonképpen csak formai dolog volt, mert hiszen a részvények ötvenhat százaléka Komlóst illette meg és ezek ellenértékét a Carbonia volt köteles kész-

pénzben befizetni az új részvénytársaság pénztárába. Negyvennégy százaléka a részvényeknek pedig a Carboniáé volt és ezeknek értékét a régi részvényesek örömmel fizették be.

Komlós Péternek valósággal terrorizálni kellett Szebenyeyt, hogy egy csomag részvényt fogadjon el tőle.

— Ez hálám azért, amiért megmentetted a birtokomat és hozzájuttattál a bányához.

Az új bányavállalatot Antracsen részvénytársaságnak nevezték el. Komlós Péter kívánságára elhunyt apja emlékezetére az elsőnek nyitandó aknáknak a Zoárd nevet adták.

Szebenyey Iván csakhamar talált vevőt a Hajagos-erdő faállományára is. A vevő nem volt senki más, mint az Antracsen részvénytársaság. Az erős fa-törzsek közül bőségesen telt ki a szükséges bányagerenda, az emelendő üzemi és tisztviselői épületek, valamint munkásházak számára szükséges épületfa, a többit pedig majd feldolgozzák tüzelőfának.

A Hajagos-erdőben csakhamar megkezdődött a lázas munka. Egyszerre folyt az erdőirtás, az építkezés és az aknanyitás. Munkások százai sűrűgtek forogtak. Mérnökök terveket dolgoztak ki, mesterek irányították, intézkedtek. Szebenyey Iván igazgatói címmel mindennek a lelke volt. A műszaki vezetést magától értetődően Feleki igazgató magának tartotta fenn.

(Folyt. köv.)

Rádió

Csütörtök, október 4. Bucuresti. 13: Viz-
allásjelentés. Gramofonlemez. 13.45: Elő-
adások hírei. Tözsde. Könnyű Gramofonle-
mezek. 14.15: Beszélőújság. 14.40: Könnyű
lemez. 17.45: Beszélőújság. 20: Rádió-
egyetem. 20.20: Könnyű dalok. 20.45: Fel-
olvasás. 21: Pasquale opera, lemezek.
Budapest. 7.45: Torna. Utána: Hangleme-
zek. 10.45: Hírek. 11: Felolvasás. Közben:
Hanglemezek. 11.40: Felolvasás. 12.10:

Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli ha-
rangszó és időjárásjelentés. 13.05: Ilosvay-
trió. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés,
időjárás- és vízállásjelentés. 14.30: A m. kir.
államrendőrség zenekara. 15.40: Hírek. 16:
Ifjúsági előadás. 17.45: Pontos időjelzés,
időjárásjelentés, hírek. 18.30: Eduardo
Bianco argentinai tangózenekarának műso-
ra. 19.30: Angol nyelvoktatás. 20: Závods-
ky Zoltán énekel zongorakísérettel. 20.40:
Vigjátékelőadás a Studióban: Vájlunk el.
22.30: Hírek, időjárásjelentés. 22.50: Han-
gulat és hangfestés a zenében.

Péntek, október 5. Bucuresti. 13: Vizállás-
jelentés. Gramofonlemez. 13.45: Előadá-
sok hírei. Tözsde. Könnyű Gramofonle-
mek. 14.15: Beszélőújság. 14.40: Könnyű le-
mezek. 18: Rádiózenekar. 20: Rádiógye-
tem. 20.20: Lemezek. 20.45: Felolvasás. 21:
Zongora és fuvósötös. 21.30: Felolvasás.
21.45: Alexiu Vazul dalesteje. 22.45: Beszé-
lőújság. Budapest. 7.45: Torna. Utána:
Hanglemezek. 10.45: Hírek. 11: Felolvasás.
Közben: Hanglemezek. 11.40: Felolvasás.
12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli
hangszó és időjárásjelentés. 13.05: Mán-

dits-szalonzene. 13.30: Hírek. 14.30:
menszky Valéria zongorázik. Flesch In-
ének. 15.40: Hírek. 17: A rádió diáki
óraja. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjel-
tés, hírek. 18: Előadás. 18.30: Hangler-
zek. 18.45: Előadás. 19.15: Gyorsirótan-
lyam. 19.45: Kamarazene. 20.35: Sport
lemények. 20.50: Előadás. 21: A Társad-
mi Egyesületek magyar nótahangversen-
nek közvetítése a Városi Színházból. 23:
Hírek, időjárásjelentés. 23.50: Allás-
zenészek Szimfonikus Zenekara.

Apróhirdetések

Oktatás

Román, francia nyelvre
tanít garantált sikerrel fiatal, intelligens
leány. Speciális módszer gyermek részére.
Érdeklődők forduljanak d. u. 3-5 között
Bélv. I. Gh. Duca 8 sz. III. em. 1 ajtó. Tele-
fon 14-15. (1597)

Állást keres

Gyermek mellé
azonnalra állást keres intelligens jobb nő,
ki háztartásban is segítőkész. IV. ker. Str.
Tudor Vladimirescu (Bégabalsor) 22, föld-
szint 1. Délután 2-6 óráig. (1687)

Álhalmozás

Mindenes szakácsnő
jó bizonyítványokkal azonnalra felvétetik.
Dr. Kovács Ödönné, II., Str. 3 August 5.
(1663)

Keresetük

október 15-re tisztességes házmasterpár, a
férfi értsen vízvezeték-szereléshez. Jelent-
kezni I., Str. Lonovici 2. Dr. Todánnál.
(1686)

Közeleg az ősz, sőt a tél.

Egy-egy perzsa jól el kél.
Hogy az perzse szép is legyen
Jól is legyen, olcsó legyen
Föltétlenül nálam vegyen

TEL. 18-09 **FISCHHOFF** TEL. 18-09
Timisoara I., Str. Duca (Börze-u.) 6

Adás-vétel

Mielőtt kályháját
beszerezni, tekintse meg nagy kályha- és
tüzhelyraktáramat, vételkötézettség nél-
kül. „Zephirkályhalerakat”. Forgács Má-
tyás, vaskereskedés, Timisoara, IV., Str. J.
Vacarescu No. 36. Telefon 8-55. (2392)

Lemez fényképezőgépek

„Ihagee” Kamerwerk, alig használt állapot-
ban olcsón eladó. Filmtekerésre átalakít-
ható. Megtekinthető IV., J. Vacarescu (Bem
utca) 13. Gáál. (1651)

Antik szekreter

és Biedermeyer garnitúra kifogástalan álla-
potban, jutányosan eladó. Cim a kiadóban.
(1635/a)

A román állami új osztálysorsjegyek
már megérkeztek. Arak negyed 200.—, fél
400.—, egész 800.— lei és kaphatók szeren-
cséjéről közismert March-traffikban, Timi-
soara IV., Piata Küiti No. 1. Vidékre a pénz
előzetes beküldése 8.— lei portó költség
mellett küldők. (1647)

Eladó

férfi átmeneti kabát és 2 női kosztüm: IV.,
Str. I. Bratianu 29, III. em. 2. a. (1683)

**Kombinéfűzők
Princessfűzők**

Orvosilag rendelt has-
kötők, alkalmi fűzők,
melltartók
„Sanitaria”
Timisoara,
Bulevardul Berthelot 21
Telefon 23-95

Elegáns uriszoba

finom börgarnitúrával előnyös áron eladó
Cam a kiadóban. (1635)

Keresek megvételre

gazdasági gépeket és felszerelést (rosta,
eke, kukoricamorzsolót stb.). Cimeket ár-
ajánlattal együtt Splendid-szálló igazgató-
ságához kérem beküldeni. Telefon 22-62.
(1626)

Lakás

Modern 3 szobás

lakást, lehetőleg családi házban, kerések.
Cimeket „Állandó” jellegre a kiadóba kérek.
(1833)

2 szobás

modern lakás kiadó. Str. Romulus Hattyu-
utca) 78. (1672)

1 szobás

modern lakás pontosan fizető gyermektelen
házaspárnak kiadó. IV., Str. Sturza (Csil-
lag-u.) 58. (1655)

Szuterén udvari

lakás, 1 szoba, konyha, villany és fürdőszo-
ba, új házban, olcsón kiadó. III., Piata
Crucii (Kereszt-tér) 2. (1657)

Kiadó

szoba-konyha, éléskamrás lakás, vízvezeték
a lakásban, parkirozott udvarban, IV. ker.
Strada Vlahuta (Zrinyi-utca) 16. sz.
(1668)

Modern négyszobás

villalakás, jutányosan november 1-re kiadó.
II., Str. Pestalozzi (Sörházfasor) 6. (1670)

2 szobás, modern lakás

november 1-re kiadó. Cim: Rabong, Erzsé-
betváros, Rózália-ut 1. (1676)

3 szobás modern lakás kiadó.

Érdeklődni Kun Ferenc dr. ügyvédi irodájá-
ban. I., Bulev. Reg. Ferdinand 4. (1658)

I. emeleti modern

4 szobás lakás november 1-re kiadó. Papne-
veldei-bérpalota, I., Str. Lonovici 2. (1632)

Diszkrét bejárati

hutorozott szobát, III-ik, vagy IV-ik kerület
elején, kerések. Cimeket „Jó pénz” jellegre a
kiadóba kérek. (833)

Különléle

Schnur Károly

névre szóló pirosigazolvány elveszett. Meg-
találójra a rendőrségen adja le. (1684)

Fordítóirodám

Cetate (Belváros), Piata I. C. Bratianu
(Szent György-tér) 2. szál alatt van,
ahol, mint eddig is, olcsón vállalom kérvé-
nyek, kereskedelmi levelek, szerződések, bi-
zonyítványok stb. kifogástalan fordítását,
illetve leírását román, magyar, német, fran-
cia, angol, olasz, szerb, cseh és orosz nyel-
ven.

N. MAGDU

törvénysz. i hites fordító, román gyorsíró,
a bukaresti prefektúra és Temesvár városa
volt első fordítója.

1935 március 31-ig

küldjük a Déli Hírlapot helyben és vidékre,
azonkívül tetszése szerint választhat a
következő ajándékok közül:

1. egy nagy nesseszer nagyságu Vul-
kan bőrdő, 2. egy finom férfi bőr-
pénztárca, 3. egy zip-zárás, antiloppal
bélelt női pénztárca, ha

380 leit

beküld a kiadóhivatalnak. Ezen kedvezményben nem-
csak az újonnan belépő előfizetők, hanem régi előfize-
tőink is részesülnek, ha előfizetésüket 1935 március 31-ig
rendezik. Vonatkozik ez mindazokra, (köztisztviselő,
nyugdíjas stb.) akik kedvezményes árban kapják a Déli
Hírlapot és erre a félévre szintén 380 leit fizetnek.

Téli menetrend

Érvényes 1934 október 7-től.

Vonatok érkezése Timisoara-Temesvár

Az órák jelzése éjféltől délig 0—12, c
től éjfélig 12—24.

Bucuresti-Bukarest felől gyorsvonat	7
Bucuresti felől személyvonat	18
Bucuresti-Bukarest felől Simplon	18
Bucuresti-Bukarest felől gyorsvonat	23
Arad felől személyvonat	1
Arad felől személyvonat	7
Arad felől személyvonat	9
Arad felől személyvonat	12
Arad felől személyvonat	17
Arad felől személyvonat	21
Jimbolia-Zsombolya felől vegyesvonat	6
Jimbolia felől személyvonat	9
Jimbolia-Zsombolya felől Simplon	12
Jimbolia felől vegyesvonat	17
Jimbolia felől személyvonat	21
Resica felől személyvonat	7
Resica felől személyvonat	12
Resica felől személyvonat	20
Cruceni-Keresztes felől vegyesvonat	6
Cruceni-Keresztes felől vegyesvonat	17
Radna felől vegyesvonat	7
Radna felől vegyesvonat	18
Báziás felől személyvonat	12
Pancsova felől személyvonat	19
Cenad-Csanád felől személyvonat	7
Cenad-Csanád felől motorvonat	12
Cenad-Csanád felől motorvonat	18
Turn-Severin felől személyvonat	7
Valcani-Valkány felől vegyesvonat	7
Valcani-Valkány felől vegyesvonat	19
Buziás felől motorvonat	7
Buziás felől vegyesvonat	19
Caransebes felől személyvonat	12
Ciacova felől vegyesvonat	15
Jermata-Gyarmata felől motorvonat	18

Vonatok indulása Timisoara-Temesvár

Bucuresti-Bukarest felé gyorsvonat	7
Bucuresti-Bukarest felé Simplon	12
Bucuresti-Bukarest felé személyvonat	18
Bucuresti-Bukarest felé gyorsvonat	23
Arad felé személyvonat	0
Arad felé személyvonat	6
Arad felé személyvonat	8
Arad felé személyvonat	13
Arad felé személyvonat	18
Arad felé személyvonat	22
Jimbolia-Zsombolya felé vegyesv.	6
Jimbolia felé személyvonat	9
Jimbolia felé vegyesvonat	14
Jimbolia-Zsombolya felé Simplon	18
Jimbolia felé személyvonat	21
Caransebes-Karansebes felé személyv.	12
Radna felé vegyesvonat	7
Radna felé vegyesvonat	18
Buziás felé motorvonat	7
Buziás felé vegyesvonat	19
Resita-Resica felé személyvonat	12
Resita-Resica felé személyvonat	20
Valcani-Valkány felé vegyesvonat	7
Valcani-Valkány felé vegyesvonat	19
Cenad-Csanád felé motorvonat	7
Cenad-Csanád felé motorvonat	12
Cenad-Csanád felé személyvonat	18
Cruceni-Keresztes felé vegyesvonat	6
Cruceni-Keresztes felé vegyesvonat	17
Pancsova felé személyvonat	7
Báziás felé személyvonat	12
Jermata-Gyarmata felé motorvonat	18
Banloc-Bánlak felé vegyesvonat	1